
Stimulerende maatregelen

(zelfbeeld ondersteunen, probleem erkennen, begrip tonen, motiveren, aanmoedigen)

- Te kennen geven dat je op de hoogte bent van het probleem en er rekening mee wil houden.
- Het probleem bespreekbaar maken in de klas.
- Plaats vooraan geven, zodat bijsturen onmiddellijk en onopvallend kan gebeuren.
- De leerling niet onvoorbereid aan de beurt laten komen
- Leerlingen met leerproblemen persoonlijk aanspreken, voldoende bekrachtigen
- Zorg voor een positief stimulerend leef- en werkklimaat: minder competitiegericht werken
- Resultaten niet klassikaal meedelen, leerling niet vergelijken met klasgenoten.
- Meer structuur in de les en cursussen (duidelijke lay-out)
- Korte en duidelijke instructies (meervoudige taken moeilijk)
- Toetsen ruim op voorhand aankondigen
- Zelfcontrole aanleren
- Contact met ouders!
- Af en toe activiteit toestaan (buiten op de gang beetje rondwandelen of lopen, die leerling iets laten wegbrengen)
- Overbodige zaken weg van de bank

Compenserende maatregelen

(hulpmiddelen geven die het lezen, spellen, rekenen, leren en studeren vereenvoudigen)

- Meer tijd voorzien voor grote taken, toetsen en examens
- Spreiding van taken, toetsen en examens
- Op voorhand afleggen van een examendeel (vb: schrijven van een tekst)
- Proefwerken in een apart lokaal (meer overgevoeligheid voor omgevingsprikkels en geluiden).
- Voorgedrukte toetsen (niet zelf overschrijven van bord)
- Kortere toetsen (geen gemakkelijkere)
- Hulp bij het nemen van notities voorzien
 - Nakijken agenda en nota's
 - Getypte bordschema's voorzien
 - Extra uitleg reeds op papier zetten
 - Voorzie zelf foutloze kopies of laat nota's van medeleerlingen kopiëren
 - Mappen controleren op volledigheid
- Compenserende hulpmiddelen toelaten
 - Aangepast schrijfmateriaal
 - Computer met tekstverwerker en spellingscontrole
 - Dictafoon
 - Tafelkaart (problemen met automatisatie)
 - Per vak een kleur (problemen met organisatie)
 - Magnetisch materiaal
 - antislip
- Lay-out aanpassen
 - Duidelijk lettertype
 - Ruime interlinie
 - Vergroot kopiëren
- Materiaal (atlas, geodriehoek...) uit de klas laten gebruiken wnr leerling dit vergeten is
- Liniaal en geodriehoek met antislip of grip vanboven
- Ruitjespapier bij rekenen
- Instructies stap voor stap aanbieden
- Invuldictee/woorddictee ipv zinnendictee

Relativerende maatregelen

(te zware didactische eisen reduceren)

- Bekijk de te leren onderwerpen in relatie met de toekomst
- ‘tweede kans’ voorzien: bij indienen taak of toets kijken of alles wel leesbaar is en indien nodig verduidelijking vragen
- Indien aandachtsproblemen: onopvallend een seintje geven om de aandacht te houden bij de les of de taak
- Hulpmiddelen langer of steeds laten gebruiken

Relaterende maatregelen

(inzet in relatie met het doel van de les)

- Alleen voor wat echt belangrijk is, punten geven
 - Vb: bij vraagstukken geen rekening houden met spelling of schrift
- Niet vergelijken met andere leerlingen, maar met de vorige prestaties van het kind zelf
- Aangepaste quotering
 - Punten voor kernleerstof
 - Spellingsfouten in andere leergebieden tellen niet mee (automatisatieproblemen)
 - Rekenfouten worden minder aangerekend (opbouw van de redenering is belangrijk)
 - Minder letten op vormgeving
 - Herhaaldelijke fouten worden maar 1 keer aangerekend
 - Aandachtsfouten bij schrijven (hoofdletters, leestekens, vergeten van korte woordjes...) worden minder aangerekend
 - Automatiseringsfouten (traag tempo, moeilijkheden bij basisbewerkingen bij rekenen...)
 - Afwijkingen tot 3-4 mm toelaten bij tekenen

Remediërende maatregelen

(extra training en begeleiding)

- Gon-begeleiding
- Studiebegeleiding
- Buitenschoolse hulp: revalidatiecentrum, logo, kine

Dispenserende maatregelen

(vrijstellen van bepaalde activiteiten)

- Vrijstellen van oefeningen vooraan in de klas (op bord schrijven, rekenoefeningen oplossen)
- Vrijstellen van lesonderdeel (dictee, hoofdrekenen, meetkunde)
- Vrijstellen van bepaalde opdracht, taak, toets of examen (eigenhandig geschreven teksten, schriftelijk examen vervangen door mondeling examen)
- Minder oefeningen laten maken
- Vervangingsopdracht bij sportactiviteiten